

Integriteitbeleid

Inleiding

Integriteit is een wezenlijk kenmerk van een professionele en betrouwbare organisatie. Het bevordert niet alleen de efficiëntie, de interne transparantie en samenwerking, maar ook het vertrouwen. Integriteit kan beschouwd worden als een kwaliteitskenmerk. In dit document is het integriteitbeleid van **<naam pensioenfonds>** vastgelegd. Het integriteitbeleid is het document dat het beleid beschrijft om te komen tot beheersing van de integriteitsrisico's die **<naam pensioenfonds>** loopt. Het integriteitbeleid van **<naam pensioenfonds>** heeft haar grondslag in externe wet- en regelgeving (bijvoorbeeld pensioenwet, wet Bedrijfstakpensioenfonds 2000, Wvp, besluit FTK, Wbp, Wft, STAR code) en interne procedures en (gedrags)regels, die de professionele dienstverlening en de weerbaarheid tegen mogelijke aantastingen van de soliditeit, integriteit en reputatie versterkt. Dit integriteitbeleid zet vooral in op het onderkennen en herkennen van risicosituaties en kan alleen werken wanneer alle betrokken partijen binnen **<naam pensioenfonds>** dit beleid uit kunnen voeren en uitdragen.

Integriteit

Integriteit valt uiteen in drie vormen, persoonlijke, relationele en organisatorische integriteit. Onder persoonlijke integriteit valt, maar daartoe niet gelimiteerd betrouwbaarheid, openheid en bewustzijn. Bij relationele integriteit moet men denken aan vragen als wie zijn de stakeholders, welke belangen spelen er en zijn er afhankelijkheden tussen verschillende partijen? Onderwerpen als openheid, organisatiestructuur en verantwoordingscultuur vallen onder organisatorische integriteit. Risico's op integriteitschending komen in deze drie verschijningsvormen terug in ieder integriteitcomponent. Met dit uitgangspunt zijn per integriteitcomponent mogelijke beheersmaatregelen opgenomen ten behoeve van de beheersing van de integriteitsrisico's.

Integriteitbeleid

Het beleid van **<naam pensioenfonds>** is er op gericht om integriteitsrisico's tot een acceptabel niveau terug te brengen. Onder Integriteitsrisico's wordt verstaan het gevaar voor de aantasting van de reputatie, alsmede de bestaande en toekomstige bedreiging van het vermogen of resultaat van het pensioenfonds. Het gaat hierbij om de risico's voor de organisatie, haar medewerkers en overige stakeholders (persoonlijk, relationeel en organisatorisch). Hiertoe worden risico's geanalyseerd, onderkend en beheersmaatregelen getroffen. **<Dit betreft zowel voor de eigen organisatie als voor < naam uitvoeringsorganisatie>>. <Naam pensioenfonds>** blijft te allen tijde verantwoordelijk voor het integriteitbeleid, ook bij uitbestede onderdelen!

Risicoanalyse

Doel Integriteitbeleid

Het doel van dit integriteitbeleid is het verschaffen van inzicht aan interne- en externe partijen over de onderkenning van integriteitsrisico's, de genomen beheersmaatregelen, en de controle op de beheersmaatregelen .

Werkwijze

Mede op basis van de in FIRM (Financiële instelling risicoanalyse methode DNB) onderkende risico's heeft **<naam pensioenfonds>** een risicoanalyse uitgevoerd op het door haar gevoerde beleid. Met dit beleid wordt invulling gegeven aan de in FIRM benoemde integriteitsrisico's.

Uit de risicoanalyse van **<naam pensioenfonds>** zijn de volgende integriteitsrisico's naar voren gekomen:

- Risico op belangenverstremgeling;
- Risico op handel met voorwetenschap/ marktmanipulatie;
- Risico op onoorbaar handelen;
- Risico op benadeling van derden;
- Risico op fraude;
- Risico op witwassen en terrorismefinanciering;
-

Periodiek voert een **<naam pensioenfonds>** een analyse uit op reeds bekende integriteitrisico's. Daarnaast wordt geïnterpreteerd in hoeverre zich nieuwe risico's hebben voorgedaan.

Ter beheersing van de geïnterpreteerde integriteitrisico's zijn de volgende maatregelen geformuleerd. Het toepassen van beheersmaatregelen draagt bij aan het mitigeren van de integriteitrisico's tot een aanvaardbaar en verantwoord niveau..

Beheersmaatregelen per integriteitrisico <per integriteitrisico component en beheersmaatregel optioneel en niet limitatief>

Naast de reeds, in de **<naam pensioenfonds>** (model) gedragscode, gevoerde regels en beheersmaatregelen zijn onderstaande beheersmaatregelen opgenomen ten behoeve van de beheersing van de integriteitrisico's. Onderstaande beheersmaatregelen zijn "harde" maatregelen. Naast deze maatregelen wordt invulling gegeven aan de "zachte" maatregelen (bevorderen van gewenst gedrag) door middel van een bewustwordingprogramma.

Componenten integriteitbeleid <Naam pensioenfonds>

Belangenverstrengeling <optioneel en niet limitatief>

- Melding van bijvoorbeeld: relatiegeschenken, uitnodigingen en privé-transacties zakelijke relatie. Wat, hoe, aan wie en waarom;
- Procedures en toetsingscriteria opstellen voor, bijvoorbeeld: nevenfuncties, relatiegeschenken, etc.;
- Procedure nevenfuncties, voorbeelden toetsingscriteria: bezoldiging ja/nee, wordt de functie uitgevoerd ten gunste van het pensioenfonds, in eigen tijd ja/nee, zakelijke relatie fonds ja/nee, activiteiten belemmerend voor fonds en functie ja/nee, etc.);
- Vastleggen van meer integriteitgevoelige functies (insider), welke functies kwalificeren als (meer) integriteitgevoelig;
- Sancties voorbeelden: waarschuwing, berisping, overplaatsing, ontslag, aangifte openbaar ministerie, melding toezichthouder.
-

Voorwetenschap <optioneel en niet limitatief>

- Meldplicht privé-transacties, hoe, wat, waar, wanneer en aan wie;
- Meldplicht, verplichting om het hebben van voorwetenschap en markt informatie te melden (ook gelieerde derden), melding wat, aan wie, wanneer en hoe;
- Handelsverbod, verbod om te handelen in (privé) effecten, waarover voorwetenschap of markt informatie bestaat;
- Frontrunning: verbod op vooruitlopen of meelopen met transacties;
- Minimum holding periode, verplichting om (privé) effecten voor een minimum periode vast te houden;
- Restricted list, lijst waarin niet gehandeld mag worden wegens bestaan van voorkennis;
- Chinese walls, fysieke- of administratieve functiescheiding;
- 4-ogen principe, Controlemethode waarbij twee verschillende partijen ieder afzonderlijk en zelfstandig de benodigde gegevens verifiëren;
- Sancties voorbeelden: waarschuwing, berisping, overplaatsing, ontslag, aangifte openbaar ministerie, melding toezichthouder.
-

Onoorbaar handelen <optioneel en niet limitatief>

- Maatschappelijk verantwoord beleggen (MVB), **<voorbeeld lijst met "verboden/ongewenste" beleggingen>**. Periodieke update lijst met partijen grijze/zwarte lijst en monitoring hiervan;
- Maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO). Strategie en Missie **<pensioenfonds>**;
- Restricties in beleggingssystemen en monitoring hiervan (zie voorwetenschap);
- Klokkenluidersregeling (model) regeling koepels;
- Incidentenregeling (model) regeling koepels;
- Regeling ongewenst gedrag op het werk (model) regeling koepels;
- Protocol Internet- en e-mail gebruik, eigen specifieke procedure;
- Huisregels, eigen specifieke procedures;

- Sancties voorbeelden: waarschuwing, berisping, overplaatsing, ontslag, aangifte openbaar ministerie, melding toezichthouder;
-

Benadeling derden <optioneel en niet limitatief>:

- Incidentenregeling, zie (model) regeling koepels;
- Klachtenprocedure, eigen specifieke procedure die gebruikt kan worden door zowel intern (medewerkers, bestuur) als extern (deelnemers, werkgevers en andere zakelijke relaties);
- Registratie DSI Medewerkers en adviseurs vermogensbeheer, interne verplichting om medewerkers zichzelf te laten registreren;
- Eisen aan deskundigheid, betrouwbaarheid en screening (medewerkers, management en derde partijen)
-

Fraude <optioneel en niet limitatief>

- Fraudebeleid en -protocol, eigen specifieke procedure;
- Mandatering door bestuur en medewerkers, delegatiemodel bevoegdheden (tekening- en paraferingbevoegdheden), voorbeeld: functiescheiding/autorisatie;
- 4-ogen principe, Controlemethode waarbij twee verschillende partijen ieder afzonderlijk en zelfstandig de benodigde gegevens verifiëren;
- Bespreking beleggingen in periodiek overleg;
- Beheersmaatregelen vastgoed, advies vastgoed en integriteit, aanbevelingen beheersmaatregelen koepels;
- Screening personeel, pre-employment of in-employment, screening criteria, toetsingcriteria;
- Selectieproces bij aanstelling externe vermogensbeheerders (bij uitbesteding), due diligence onderzoek;
- Sancties (voorbeelden: waarschuwing, berisping, overplaatsing, ontslag, aangifte openbaar ministerie, melding toezichthouder).
-

Witwassen <optioneel en niet limitatief>

- Beleid Customer Due Diligence (CDD)/ Know Your Clients (identificatie, verificatie, risicoclassificatie, acceptatie en monitoring van relaties);
-

Terrorisrefinanciering <optioneel en niet limitatief>

- Screening van deelnemers en organisaties aan nationale en internationale sanctielijsten;
-

Implementatie beheersmaatregelen en monitoring

De beheersmaatregelen zijn verankerd en vastgelegd in procedure- en/of procesbeschrijvingen van **<naam pensioenfonds>**. **<Naam pensioenfonds>** heeft een **<externe>** compliance officer en risk officer aangesteld. De compliance officer en risk officer voeren controles uit op de genomen beheersmaatregelen en rapporteren ieder **<kwartaal/jaar>** aan het bestuur van het pensioenfonds over de status en effectiviteit van de beheersmaatregelen. Periodiek laat **<naam pensioenfonds>** de opzet, het bestaan en de werking van deze beheersmaatregelen toetsen door zijn accountant.

Controleactiviteiten beheersmaatregelen <optioneel en niet limitatief>

- Opvolgen beheersmaatregelen (reactief, detectief, preventief);
- Self assessments;
- Controle en toetsing derde partijen (pensioenuitvoerder);
- Gerichtte integriteitonderzoeken;
- Audits;
-

Rapportage

Over beheersing van integriteitrisico's legt **<naam pensioenfonds>** verantwoording af aan:

- Aan de (interne) toezichthouder (indien nodig);
- Visitatiecommissie;

- Deelnemersraad;
- Verantwoordingsorgaan;
- De Nederlandsche Bank (DNB)
-

<Naam pensioenfonds> ontvangt ieder <kwartaal/jaar> een rapportage van zijn uitvoerder. In deze rapportage is een analyse van de integriteitrisico's opgenomen over de risico's die zich kunnen voordoen bij de uitvoerder. Deze rapportage wordt besproken in de bestuursvergadering.

Bewustwording

Vertrouwen is cruciaal en van doorslaggevend belang voor het functioneren van <naam pensioenfonds>. Integriteit en openheid zijn een absolute voorwaarde om het vertrouwen van deelnemers en werkgevers te winnen en te behouden. Integriteit is een van de belangrijkste pijlers onder het vertrouwen in de sector en <naam pensioenfonds>. Daarbij is bewustwording van essentieel belang.

Bewustwording is gericht op het veranderen en verbeteren van kennis, houding en gedrag van medewerkers en management ten aanzien van externe wet- en regelgeving en interne procedures en (gedrags)regels. Dit is essentieel omdat het, zonder het juiste gedrag van medewerkers, management en bestuur, niet effectief is om beheersmaatregelen in te voeren om de integriteit van <naam pensioenfonds> te garanderen.

Bewustwording met betrekking tot de integriteitrisico's <naam pensioenfonds> is er niet van de een op de andere dag. Dat vergt training van zowel bestuur, management als medewerkers. <naam pensioenfonds> leeft de hoogst zakelijke normen en waarden na en waarborgt deze zodat integriteit doordringt tot in de bedrijfscultuur, processen en beslissingen.

De juridische en maatschappelijke eisen die aan het toezicht worden gesteld veranderen en worden steeds strenger. Het is van groot belang dat het bestuur, management en medewerkers van <naam pensioenfonds> goed geïnformeerd zijn over deze eisen.

- Een bewustwordingsprogramma heeft als doel dat medewerkers: <optioneel en niet limitatief>
- Kennis hebben over de betekenis, het nut en de noodzaak van integriteitrisico's in het algemeen en de wijze waarop <naam pensioenfonds> daar invulling aan geeft;
 - Kennis hebben over de belangrijkste wet- en regelgeving en interne gedragsregels en procedures met betrekking tot integriteitkwesities;
 - Vermeende ongewenste gedragingen en incidenten leren herkennen en signaleren en weten welke procedures in geval van een incident of ongewenste gedragingen moeten worden gehanteerd.

Definities <dit zijn 'best practice' definities, u kunt ook uw eigen definities hanteren>

Belangenverstrengeling `Belangenverstrengeling` duidt op een situatie waarbij iemand meerdere belangen vertegenwoordigt die een zodanige invloed op elkaar kunnen uitoefenen dat de integriteit van het een of het andere belang in het geding komt. Deze kwestie speelt vooral als er sprake is van zaken en/of beroepen waarin een hoge mate van integriteit mag worden verwacht.

Voorwetenschap Bekendheid met informatie die concreet is en rechtstreeks of middellijk betrekking heeft op een uitgevende instelling waarop financiële instrumenten betrekking hebben of omtrent de handel in deze financiële instrumenten, welke informatie niet openbaar is gemaakt en waarvan openbaarmaking significante invloed zou kunnen hebben op de koers van de financiële instrumenten of op de koers van de daarvan afgeleide financiële instrumenten. •Bron: Definitie vanuit de Modelgedragscode koepelorganisatie.

<i>Onoorbaar handelen</i>	Alle handelingen die ontoelaatbaar en/of onbetamelijk zijn die een gevaar voor aantasting van de reputatie of bestaande of toekomstige bedreiging van vermogen of resultaat van het fonds kunnen opleveren: Handelen in strijd met eigen ondernemingswaarden en normen (strategie en missie). Handelen in strijd met maatschappelijke waarden en normen.
<i>Benadeling derden</i>	Het verrichten van handelingen met opzettelijke en aantoonbare benadeling van derden.
<i>Fraude</i>	Het zichzelf dan wel anderen onrechtmatig bevoordelen ten laste van derde(n) door misbruik te maken van vertrouwen.
<i>Terrorismedinanciering</i>	Het verkrijgen, verschaffen, verplaatsen en aanwenden van geld of andere waardevolle in geld om te zetten middelen door personen of organisaties die zelf terroristische activiteiten ontplooiën of door hen die dit ondersteunen.
<i>Witwassen</i>	Het uitvoeren van transacties om de herkomst van illegaal verkregen vermogensbestanddelen te verbergen met als doel het illegaal verkregen vermogen te kunnen besteden en investeren zonder dat bewezen kan worden dat het van criminele afkomst is en te voorkomen dat het geld in beslag genomen wordt.